

Kasusformer – substantiv och adjektiv

Hänvisningar inom parentes ges till paragrafer i grammatikboken.

Förkortningar: nom = nominativ; gen = genitiv; dat = dativ; ack = akkusativ; abl = ablativ

A) Hur identifierar man adjektivstammen?

Läs 3.19-3.25.

I följande översikt avser uppslagsform den form man söker på i en ordbok eller ordlista.

Typ av adjektiv	Uppslagsform	Stam
<i>bonus</i> (3.21)	nominativ singular	uppslagsformen minus ändelsen (-us, -a-, -um): bon-
<i>gravis</i> (3.24)	nominativ singular	uppslagsformen minus ändelsen (-is, -e): grav-
<i>miser, sacer</i> (3.22)	nominativ singular	uppslagsformen i femininum eller neutrum minus ändelsen: miser-, sacer-
<i>acer</i> (3.25)	nominativ singular	uppslagsformen i femininum eller neutrum minus ändelsen: acr-
<i>diligens</i> (3.25)	nominativ singular + genitiv singular	genitiv singular minus ändelsen: diligent-

Identifiera stammen i följande adjektiv:

- brevis*, -e 'kort' (jfr *gravis* ovan)
- celer, celeris, celere* 'snabb' (jfr *acer* ovan)
- lentus*, -a, -um 'långsam' (jfr *bonus* ovan)
- saluber, salubris, salubre* 'hälsosam' (jfr *acer* ovan)
- potens*, gen. *potentis* 'mäktig' (jfr *diligens* ovan)
- pulcher, -chra, -chrum* 'vacker' (jfr *miser, sacer* ovan)
- liber, -era, -erum* 'fri' (jfr *miser, sacer* ovan)

B) Adjektiv av typen *bonus* (3.21) och *gravis* (3.24). Fyll i de former som saknas. En ordlista finns efter övningen.

1. *hortus magnus* 'en stor trädgård'

	singular	plural
nom	hortus magnus	
gen		hortorum magnorum
dat	horto magno	
ack		
abl		hortis magnis

2. *miles fortis* 'en tapper soldat'

	singular	plural
nom	miles fortis	
gen		
dat		militibus fortibus
ack		
abl	milite forti	

3. *via brevis* 'en kort väg'

	singular	plural
nom	via brevis	
gen		viarum brevium
dat	viae brevi	
ack		
abl		

4. *flumen breve* 'en kort flod'

	singular	plural
nom	flumen breve	flumina brevia
gen		
dat		
ack	flumen breve	
abl		

brevis, -e kort**flumen, flumin-is** 3n flod (3.8)**fortis, -e** tapper**hort-us, i** 2m trädgård (3.5)**magnus, -a, -um** stor**miles, milit-is** 3m soldat (3.8)**vi-a, ae** lf väg (3.3)

C) Adjektiv av typen *miser, sacer* (3.22) och *acer, diligens* (3.25). Fyll i de former som saknas. En ordlista finns efter övningen.

1. *liber pulcher* 'en vacker bok'

	singular	plural
nom	liber pulcher	
gen		
dat		
ack	librum pulchrum	
abl		libris pulchris

2. *rex potens* 'en mäktig kung'

	singular	plural
nom	rex potens	
gen		regum potentium
dat		
ack	regem potentem	
abl		

3. *mare ingens* 'ett väldig hav'

	singular	plural
nom	mare ingens	
gen		
dat	mari ingenti	
ack		maria ingentia
abl		

4. *equus celer* 'en snabb häst'

	singular	plural
nom	equus celer	
gen		
dat		equis celeribus
ack		
abl	equo celeri	

celer, celeris, celere snabb
equ-us, i 2*m* häst (3.5)
ingens, gen. ingent-is väldig
liber, libr-i 2*m* bok (3.6)

mare, mar-is 3*n* hav (3.10)
potens, gen. potent-is mäktig
pulcher, -chra, -chrum vacker
rex, reg-is 3*m* kung (3.8)

F A C I T

A)

1. brev- 2. celer- 3. lent- 4. salubr- 5. potent- 6. pulchr- 7. liber-

B)

1. *hortus magnus* 'en stor trädgård'

	singular	plural
nom	hortus magnus	horti magni
gen	horti magni	hortorum magnorum
dat	horto magno	hortis magnis
ack	hortum magnum	hortos magnos
abl	horto magno	hortis magnis

2. *miles fortis* 'en tapper soldat'

	singular	plural
nom	miles fortis	milites fortes
gen	militis fortis	militum fortium
dat	militi forti	militibus fortibus
ack	militem fortem	milites fortes
abl	milite forti	militibus fortibus

3. *via brevis* 'en kort väg'

	singular	plural
nom	via brevis	viae breves
gen	viae brevis	viarum brevium
dat	viae brevi	viis brevibus
ack	viam brevem	vias breves
abl	via brevi	viis brevibus

4. *flumen breve* 'en kort flod'

	singular	plural
nom	flumen breve	flumina brevia
gen	fluminis brevis	fluminum brevium
dat	flumini brevi	fluminibus brevibus
ack	flumen breve	flumina brevia
abl	flumine brevi	fluminibus brevibus

C)

1. *liber pulcher* 'en vacker bok'

	singular	plural
nom	liber pulcher	libri pulchri
gen	libri pulchri	librorum pulchrorum
dat	libro pulchro	libris pulchris
ack	librum pulchrum	libros pulchros
abl	libro pulchro	libris pulchris

2. *rex potens* 'en mäktig kung'

	singular	plural
nom	rex potens	reges potentes
gen	regis potentis	regum potentium
dat	regi potenti	regibus potentibus
ack	regem potentem	reges potentes
abl	rege potenti	regibus potentibus

3. *mare ingens* 'ett väldigt hav'

	singular	plural
nom	mare ingens	maria ingentia
gen	maris ingentis	marium ingentium
dat	mari ingenti	maribus ingentibus
ack	mare ingens	maria ingentia
abl	mari ingenti	maribus ingentibus

4. *equus celer* 'en snabb häst'

	singular	plural
nom	equus celer	equi celeres
gen	equi celeris	equorum celerium
dat	equo celeri	equis celeribus
ack	equum celerem	equos celeres
abl	equo celeri	equis celeribus